

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБЛЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ТА БЛАГОДІЙНИХ ПРОЕКТІВ

© Фещур Р.В., Рибців Ю.В., Ярош О.В., 2011

Перетворення, які зараз відбуваються в Україні, вимагають глибокого переосмислення багатьох соціальних проблем нашого суспільства. Повернення до таких етичних якостей як співчуття, милосердя, доброта, соціальну значущість яких важко переоцінити, є важливим та необхідним кроком. Особливо гостро дефіцит цих якостей відчувають на собі певні верстви населення, які найбільше потребують допомоги: самотні літні люди, інваліди, хворі хронічними і важко виліковними хворобами, діти-сироти. Звичайно, надання належної медичної допомоги і надання соціального забезпечення цим верствам населення знаходиться в компетенції держави, і лише загальнодержавними заходами можна радикально змінити їх положення. Але допомога, яка потрібна зараз цим людям, настільки багатопланова й різностороння, що для вирішення їх насущних проблем необхідне залучення громадськості.

Вагомий внесок у дослідження та втілення в життя соціальних та благодійних проектів зробили як певні заклади (Український Інститут Соціальних Досліджень, Центр «Соціальний моніторинг», Києво-Могилянська Академія, Український фонд соціальних інвестицій, Академія української молоді, БФ «Творчий центр Каунтерпарт», МБФ «Україна 3000», МФ «Відродження», МО «Пласт»), так і окремі вчені: Холостов Е.І., Харченко С.Я., Сорвін А.С., Фірсов М.В., Студенова Е.Г., Грига І.М., Андрушків Б.М., Брюховецький В.С., Лактіонова Г.М., Зверева І.Д., Хижняк М.І., Нагорний А.М. та інші [1; 4].

Враховуючи актуальність теми дослідження, метою роботи є визначення та оцінювання особливостей розроблення і проведення соціальних та благодійних проектів на території України.

На відміну від інвестиційного проекту, кінцевою метою якого є отримання прибутку, соціальний проект – це сконструйоване ініціатором проекту соціальне нововведення з просторово-часовими кордонами та соціальною спрямованістю, метою якого є створення, модернізація або підтримання в середовищі, що змінюється, матеріальної або духовної цінності. Таким чином головною метою соціального проекту є не лише не погіршення соціального середовища свого розміщення, а й сприяння щодо його поліпшення.

При розробці такого проекту слід не лише розписати план, а й врахувати витрати, спрямовані на врегулювання зовнішніх конфліктів. Враховуючи важливість соціальних факторів у житті кожної людини, можна стверджувати, що краще витратити додаткові кошти для формування сприятливого соціального середовища, ніж на залагодження різних конфліктних питань, пов'язаних із соціальним напруженням у суспільстві.

Соціальний проект спрямовується на потреби населення регіону, одночасно охоплюючи соціальні потреби розробників проекту. Розробники проекту ставлять перед собою завдання визначити, врахувати та задовільнити потреби населення в зоні впливу даного проекту. З одного боку це покращення рівня життя (доходів населення, рівня і структури споживання матеріальних благ, побутових і культурних послуг), з іншого – поліпшення якості життя (можливостей для відпочинку та виховання дітей, умов для праці та здобуття освіти, стану екології, житлових умов і т.д.). При цьому важливим є вирішення соціальних питань всередині проекту (рівень співробітництва чи конфліктності персоналу, кількість нових робочих місць, рівень оплати праці, система стимулювання й мотивації праці, ділові якості менеджерів проекту тощо), а також технічні аспекти місця людини у проекті (заплановані умови праці, режим роботи, дотримання правил техніки безпеки, можливий травматизм тощо).

Прикладом успішного соціального проекту можна визнати Проект Світового банку і Уряду

України «Фонд соціальних інвестицій», за яким було інвестовано у Львівську область 27 млн. 341 тис. 854 грн. Інвестування відбувалось у двох напрямках: розвиток соціально-комунальної інфраструктури в сільській місцевості та розвиток громад (36 проектів); створення інноваційних соціальних послуг (25 проектів) [2].

Різновидом соціальних є благодійні проекти, суть яких полягає у меценатстві. Зокрема на Львівщині щорічно відбувається сотні таких проектів. За останні роки були розроблені та втілені у задум наступні проекти: «Для Вас - це гра, для нас - це життя» (створення соціального центру для незрячих осіб; бюджет - 10355 грн), «Львів соціальний» (надання медичної допомоги людям з вадами здоров'я та людям похилого віку), «Кухня на колесах» (розрахований на людей, обмежених в пересуванні, які бажають отримувати харчування надому) та створення соціального центру денного перебування для незахищених, самотніх людей пенсійного віку та малозабезпечених (бюджет на обидва проекти 90, 94 тис грн. та 4 млн грн., додатково виділених Світовим Банком), «Форум нових соціальних ідей» (підвищення ефективності благодійної діяльності громадських організацій шляхом обміну досвідом, напрацюванням нових ідей та спільної участі представників громадських організацій з країн Центрально-Східної Європи у єдиній благодійній акції), «Старий Львів» (фотографії та відео старого Львова) та багато інших [3].

Актуальність соціального проекту «Кожній дитині – щасливу родину! » є очевидна, адже щасливою є та родина, яка багата дітьми. Метою благодійного проекту було залучення до вирішення проблеми сирітства якомога більшої кількості родин та допомога їм на шляху від моменту планування усиновлення до реального втілення цього бажання у життя. Для цього використовувалися не лише соціальна реклама (плакати, відеоролики), Інтернет-ресурси (створення електронної бібліотеки), додаткова апаратура для проведення психологічних тренінгів (проекційна дошка, комп'ютер), а й було залучено цілий ряд різних фахівців: педагогів (проведення консультацій з потенційними батьками), соціальних педагогів (створення соціальної реклами), психологів (проведення тренінгів, індивідуальних бесід з прийомними батьками, консультацій, тестування, анкетування, інтерв'ювання та ін.), юристів (надання юридичних послуг), програмістів (створення сайту з електронними ресурсами для бажаючих усиновити дитину).

Питання розроблення і впровадження соціальних і благодійних проектів потребує подальшої уваги і підтримки, оскільки значна їх кількість залишились ще на папері, а інші тільки у думках. Тому, підводячи підсумок, слід відзначити, що сьогодні в Україні йде процес відродження загальнолюдських цінностей, а з ним і гуманізація суспільства. Проте статистика доводить, що у західних країнах процес меценатства набагато розвинутіший, ніж в Україні, хоча тут він такий же необхідний та бажаний. Кожна свідома людина може і повинна внести свою, хоч і незначну часточку для покращення життя соціуму. Тому настільки актуальною є назва одного із благодійних проектів «Добро починається з тебе».

1. Харченко С.Я Історія, теорія та практика волонтерського руху в Україні: [науково-навчально-методичний посібник] / Песоцька О.П., Кратінова В.О., Ларіонова Н.Б., Караман О.Л., Горенко С.В., Островська Н.О., Юрків Я.І. - Луганськ: Видавництво ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2008.–320с. 2. Тези доповідей VIII міжнародної конференції «Управління проектами з розвитку суспільства». Управління програмами приватно-державного партнерства з метою стабілізації розвитку України.//Відповідальний за випуск Бушуєв С.Д. – К.:КНУБА, 2011.-282с. 3. Злигостєва Л. О. Соціокультурне проектування як частина процесу діяльності школи в рішенні проблем соціально-терапевтичних, охоронно-захисних та інших інновацій. / Тюптя Л. Т., Іванова І. Б. – К. : Знання, 2008. – 574 с. 4. Тюптя Л.Т., Іванова І.Б. Соціальна робота: теорія і практика: Навч. посібник – Харків: Видавництво НУВС. 2001. – 244 с.